

STANOWISKO PRACODAWCÓW RP
W SPRAWIE REGIONALNEJ POMOCY PUBLICZNEJ
NA LATA 2014-2020

Przedmiotem opinii jest dokument służb DG ds. Konkurencji zawierający projekt wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa na lata 2014–2020.

Komisja Europejska zaproponowała w Wytycznych 2014–2020 ograniczenie pomocy publicznej dla dużych przedsiębiorstw działających w niektórych regionach. Jednym z proponowanych założeń jest pozbawienie dużych przedsiębiorców możliwości ubiegania się o pomoc publiczną na inwestycje realizowane na obszarach kwalifikujących się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (dalej: TFUE), tj. w regionach najbardziej rozwiniętych (pkt 1.1.10 Wytycznych 2014-2020).

W naszej ocenie, proponowana regulacja jest niesłuszna i wysoce ryzykowna, a jej antycypowane pozytywne rezultaty będą jedynie krótkotrwałe. Obawiamy się także, że w dłuższej perspektywie powyższe ograniczenie może mieć negatywny wpływ na sytuację przedsiębiorców – i to nie tylko dużych – zarówno Polsce jak i w innych państwach członkowskich. **Konsekwencją planowanych zmian może być bowiem pogorszenie się kondycji gospodarczej przedsiębiorców niezależnie od rozmiaru oraz osłabienie klimatu inwestycyjnego, jak również znaczące ograniczenie wskaźnika wzrostu zatrudnienia w przedsiębiorstwach i zwiększenie trudności w utrzymaniu istniejących miejsc pracy.**

Tym samym uważamy, że utrzymanie dostępu do pomocy publicznej dla wszystkich przedsiębiorców i we wszystkich regionach jest niezwykle istotne, ponieważ stanowi ważną zachętę do realizacji nowych inwestycji oraz tworzenia nowych miejsc pracy, działając tym samym na rzecz dalszego rozwoju regionalnego.

Obecnie większość mieszkańców Polski znajduje zatrudnienie w przedsiębiorstwach (głównie w sektorze prywatnym). Największymi pracodawcami w Polsce są właśnie duże przedsiębiorstwa, czyli te, które zatrudniają ponad 250 osób. Z tego też względu uważamy, że ograniczenie pomocy publicznej może negatywnie wpłynąć na sytuację tych firm – czyli głównych pracodawców – w Polsce i w Europie.

Duże przedsiębiorstwa, w związku z efektem skali, mają znaczny udział w wartości przychodów sektora gospodarki narodowej (ogólny globalny współczynnik wydajności obliczony dla gospodarki europejskiej wskazuje, że duże przedsiębiorstwa są bardziej

efektywne (1,3) niż MŚP (0,86). Wspieranie inicjatyw zwiększających przychody dużych przedsiębiorstw bezpośrednio wpływa na sytuację gospodarczą kraju.

Przedsiębiorstwa duże to zazwyczaj podmioty międzynarodowe. Ich działalność wpływa z jednej strony na transfer nowych technologii opracowanych zagranicą do Polski, z drugiej – na promocję Polski na rynkach międzynarodowych. Wspieranie inwestycji zlokalizowanych w Polsce, które często prowadzą do umiejscowienia w naszym kraju istotnej dla całego podmiotu części działalności, przyczynia się do umiędzynarodowienia polskiej gospodarki i wzrostu poziomu jej rozpoznawalności. Sprzyja także kształtowaniu w świadomości zagranicznych podmiotów pozytywnego wizerunku kraju, jako miejsca, gdzie inicjatywy rozwojowe znajdują uznanie i są doceniane.

Nie można także zapominać, że duże przedsiębiorstwa w największym stopniu praktykują społeczną odpowiedzialność biznesu (CSR) – podmioty te prezentują zazwyczaj zintegrowany model biznesowy, który przyspiesza rozwój innowacyjnych, efektywnych kosztowo rozwiązań dla wyzwań takich jak zdrowie, ochrona środowiska, pracownika, dobrobytu i rozwoju społeczności. Prowadzi to do rozwoju społecznego i gospodarczego.

Wpływ rozwoju inwestycji na sytuację pracodawców i rynek pracy

Sytuacja na rynku pracy w dużej mierze zależy od otoczenia gospodarczego oraz zachodzących procesów ekonomicznych. Jednym z kluczowych procesów jest realizacja nowych inwestycji, ponieważ to właśnie od nich zależy liczba tworzonych miejsc pracy. Nowe inwestycje rozwojowe przyczyniają się często do wzrostu popytu na pracę, natomiast inwestycje bieżące, odtworzeniowe umożliwiają utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy.

Zgodnie z danymi Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dotyczącymi stanu wdrażania Działania 4.5 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, zaangażowane dotychczas w to działanie środki pozwoliły na utworzenie 14 tys. miejsc pracy, z czego w ramach dużych projektów utworzono 6 tys.

Należy pamiętać, że w dobie kryzysu gospodarczego, przedsiębiorcy coraz rzadziej podejmują ryzyko inwestycyjne. Dotychczas istotnym czynnikiem stanowiącym zachętę dla inwestorów była możliwość uzyskania pomocy publicznej. Dzięki niej, nowe inwestycje w kraju zrealizowali nie tylko polscy przedsiębiorcy, ale również liczni inwestorzy zagraniczni. Pragniemy zwrócić uwagę na tę zależność – w ostatnich latach realizacja nowych inwestycji dotyczyła głównie branż, które mogą obecnie korzystać z pomocy publicznej. Ograniczanie pomocy publicznej wpłynie w konsekwencji negatywnie na klimat inwestycyjny i sytuację przedsiębiorców w Polsce, co doprowadzi do spadku liczby nowych miejsc pracy, a w dłuższej perspektywie również do trudności w utrzymaniu już istniejącego zatrudnienia.

Należy także pamiętać, że potencjał badawczy dużych przedsiębiorstw przyczynia się do opracowania innowacji technologicznych, które następnie transferowane są do współpracujących podmiotów, szczególnie z sektora MŚP.

Wpływ braku inwestycji na sytuację innych przedsiębiorców i kooperantów

Decydując o wyłączeniu z pomocy publicznej, należy także zwrócić uwagę na wpływ rozwoju dużych firm na działalność i dalszy rozwój ich kooperantów. Liczba pośrednich miejsc pracy tworzonych w związku z nowymi inwestycjami różni się zwykle w zależności od branży. **Szacuje się jednak, że obecnie jedno nowe miejsce pracy w przedsiębiorstwie znajduje przełożenie na 4 nowe miejsca pracy w przedsiębiorstwach kooperujących.** Powyższa zależność jest zauważalna zwłaszcza w przypadku kooperantów z sektora MŚP, których funkcjonowanie jest w dużej mierze uzależnione od zamówień realizowanych na rzecz większych przedsiębiorstw.

Zatem proponowane ograniczenie dostępu do pomocy regionalnej nie dotyczy wyłącznie dużych przedsiębiorców. Polska gospodarka w dużej mierze opiera się na współpracy pomiędzy dużymi przedsiębiorcami a ich kooperantami – w tym także małymi i średnimi przedsiębiorcami, które współpracują zwłaszcza lokalnie jako dostawcy i usługodawcy. Tym samym, rozwój dużych przedsiębiorców determinuje również rozwój ich lokalnych kooperantów. W konsekwencji obawiamy się, iż brak możliwości korzystania z pomocy regionalnej przez dużych przedsiębiorców z regionów najbardziej rozwiniętych, znajdzie przełożenie na ograniczenie liczby realizowanych przez nich inwestycji i liczby nowych miejsc pracy, co może spowodować zahamowanie wzrostu zatrudnienia oraz trudności w utrzymaniu już istniejących miejsc pracy również w przypadku ich kooperantów, w tym w szczególności dla małych i średnich przedsiębiorstw.

Rzeczywisty zasięg terytorialny proponowanego ograniczenia

Obawiamy się, że zasięg geograficzny proponowanego ograniczenia może okazać się znacznie szerszy, niż wynikałoby to z literalnego brzmienia zapisów. Wprawdzie ograniczenie dostępu do pomocy miałyby dotyczyć wyłącznie dużych przedsiębiorstw działających na obszarach najbardziej rozwiniętych, jednakże – jak wykazaliśmy wyżej – przedsiębiorcy ci współpracują z dostawcami i odbiorcami z całego kraju, nie tylko regionów rozwiniętych. Tym samym proponowana regulacja może w istocie okazać się czynnikiem hamującym rozwój przedsiębiorczości oraz wzrost gospodarczy także na pozostałych obszarach.

Z wykazanych wyżej względów, uważamy, iż potencjalne skutki planowanej regulacji nie będą się ograniczać wyłącznie do regionów najbardziej rozwiniętych, a powyższe ograniczenie będzie miało negatywny wpływ także na sytuację wszystkich przedsiębiorców (dużych, małych i średnich) prowadzących działalność na pozostałych obszarach. **Dlatego wnioskujemy o rezygnację z wprowadzania powyższych ograniczeń.**